

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: "Tod bodo živeli veseli ljudje!" Skopo je meril lepoto, ki jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — puste leže tam, strme proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno perišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev in je rekel: "Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!" Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila — vzrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki njih ugleda obstrmi pred tem čudom božjim, srce vstrepeče od same sladkosti; zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo, bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz vsega srca.

(Ivan Cankar: Kurent)

Oh, homeland, when God had created you, he blessed you with both his hands and said: "This is a place where merry people shall live!" He was miserly in apportioning beauty when scattering it on the earth from east to west; he passed mighty countries without even looking at them — and they are lying there barren, staring to the sky with their blind eyes and asking for grace. Eventually, he had an entire handful of beauty, all that has remained; and he dispersed it to all four directions, from the vineyards of Štajersko to the steep coast of Trieste and from the Triglav to the Gorjanci, saying: "This is a place where merry people shall live; their language shall be a song and their song shall be exultation!" And as he had said so it happened. The seed divine sprouted up and cropped — and heaven arose below the Triglav. An eye catching sight of this heaven is stunned with amazement before this miracle divine, the heart starts quivering for mere sweetness: mountains and valleys announce that God has created a paradise to be the land of a joyful folk blessed before all the others. All happened as he had said; other languages are richer, it is true, they are also said to be more melodious and more suitable for everyday use — but Slovenian word is a word of feast, singing and exultation. It comes out of the very earth, sounding like the chime of Easter bells, and the stars sing whenever they make a stop on their bright way to look down on the marvellous land below them. Joyful land, be greeted from all my heart!

(Ivan Cankar: Kurent)

KAJ JE S „PROGRAMSKIMI JEDRI“?

V „Mladiki“ (šte. 4, 1984) je ponatisnjen odstavek J. Dularja.

Iz članka je razvidno, da so ta programska jedra za predmet materni jezik že izpeljana.

Vse izgleda, da se naš materinski jezik, naše največje narodno bogastvo, nahaja v kočljivem položaju, ki je morda mnogo nevarnejši kot kdajkoli v naši zgodovini.

V preteklosti smo se morali zoperstavljati frontalnim napadom nam popolnoma tujih jezikov naših sosedov z severa, jugozapada in severovzhoda. V tistih časih je bila slovenščina javno zatirana.

Sedaj pa je nevarnost drugačna, podtalna, malo vidna. Prihaja hinavsko, pod plaščem jugoslovanskega edinstva. Počasi a vedno bolj močno izpodriva kar je za obstoj slovenstva bistveno — slovenski

jezik. Načrti šolskih skupnih programskih jeder, s pomočjo katerih bi sedaj tudi uradno in načrtno pričeli razvijati slovenstvo so vzbudili mnogo odpora doma in tudi v tujini.

V naslednjem priobčujemo nekaj primerov, kakšna je reakcija in kako vsaj eden pomembni pripadnik večinskega naroda — Srbov — gleda na to.

Prav tako prinašamo tudi pismo, ki smo ga prejeli od tajnika Odbora za obrambo slovenskega jezika gospoda Ivana Kobala.

le govorimo en jezik....Jugoslovanski... Jugoslovanski jezik je jugoslovanski jezik, jezik, ki izraža jugoslovanski način mišljenja....Ponavljam: če kdo misli po jugoslovansko, bo tudi lahko govoril jugoslovansko. Sploh pa je zelo veliko vprašanje, kaj je to sploh materin jezik....Tukaj se sili k učenju slovenščine.... Otroci staršev, ki niso odtod, se morajo učiti Toporišičeve slovnice.

Menite torej, da bi morali omogočiti šolanje otrok v srbohrvaščini oziroma materinem jeziku?

Seveda. Če vi ne omogočite tem ljudem niti minimalnega, nimate nikakršne argumentacije, da bi dokazali, da ste humanisti.

Ali niste s tem zašli v nasprotje z vašo načelno tezo, po kateri govorimo vsi en, jugoslovanski jezik in po kateri jezik sploh ni pomemben?

(Posneta iz razgovora Antona Rupnika s srbskim pisateljem Miodragom Bulatovičem. Intervju je bil v celoti objavljen v ljubljanskem Telesu 20. januarja 1983.)

Ne samo jedra, na krizo identitete opozarja vrsta stvari. Slovenski narod se nahaja danes v težkem položaju. Razdeljen je med štiri države. Depozit mu je omejil interkomunikacijo. Dalje: ker smo industrijsko razviti, precej prispevamo v skupno blaginjo. Vemo kakšen je položaj slovenske izstrošene industrije, zdravstva, kulturnih dejavnosti, znanosti itd. Mislim, da se moramo vračati nazaj v smislu tistega, kar nam je leto 1941. ponudilo kot možnost nekega osveščanja, samozavedanja in človeškega dostojanstva. V to je treba iti. Mi smo suveren narod in moramo suvereno misliti o sebi. Mislim na suverenost, ne pomeni nobenega razbijanja Jugoslavije, marveč prav nasprotno, njeno krepitev. Jaz sem za to, da iščemo ne staro, ne novo, marveč pravo Jugoslavijo. Pomeni, da moram biti v tej Jugoslaviji kot državljani na boljšem v socialnem, ekonomskem, ideološkem, moralnem, nacionalnem in kulturnem pogledu kot pa bi bil zunaj Jugoslavije. Potem je ta Jugoslavija za mene domovina...

Mi solidarno dajemo, saj se zavedamo, da bo Jugoslavija močna, če se bo harmonično razvil sleherni njen del. Vendar je

treba enkrat jasno povedati številke in reči: to dajemo in to dobivamo. Zdaj pa povejmo kaj je to in kaj ni to. Mi imamo pravico kaj odločiti o našem lastnem družbenem bruto produktu. To je suverena volja ljudstva...

Zgodovina ali prihodnost se bo še dolgo, dolgo časa razvijala v okviru nacij, nacionalnih posebnosti. Pomeni, da moramo v Jugoslaviji iskati pot sporazumevanja, dogovora, iti po poti pameti, ne po poti majoriziranja, ne po poti centralističnega odločanja...

Mi pa naj bi šli zdaj, ko smo priče obratnemu procesu po vsem svetu, v neko unitaristično jugoslovanstvo. To bi pomenilo, da naši ljudje ničesar ne razumejo in da se od podobnih procesov v svetu ničesar ne naučijo.

(Zgornje je kratek odlomek iz pogovora slovenskega publicista, pisatelja in vsestranskega kulturnega delavca Bojana Stiha z sodelavcem znane ljubljanske revije Borec Zvonetom Križnišnikom. Ta obsevanje intervju, ki vsebuje še mnogo drugih zanimivih pogledov je bil objavljen pričetkom letošnjega leta.)

ODPRTO PISMO

VSEM SLOVENSKIM USTANOVAM PO SVETU IN DOMA, KAKOR TUDI VSEM POSAMEZNIKOM, KI PRIPADAJO SLOVENSKEMU NARODU, KJERKOLI SE NAHAJAJO.

Ustanovili smo "ZVEZO SLOVENSKE AKCIJE" za obrambo slovenskega jezika, za obstoj slovenskega naroda, za ožvitev slovenske zavesti in za pravice, ki nam pripadajo kot svobodnemu narodu.

Naše geslo je: "ŽIVI NAJ SLOVENSKA BESEDA!"

Še nikoli v naši tisočletni zgodovini ni bil obstoj našega naroda tako ogrožen kakor je danes. Od druge strani pa še nikoli v zgodovini nismo imeli take prilike za medsebojno povezavo kot jo imamo danes.

Zbiramo imena in priimke in zapisujemo naslove tistih, ki jim je mar za slovenstvo. Kdor je za to, naj se pridruži naši AKCIJI. Ne ustanavljamo nobene politične stranke, ampak predlagamo, da se nam vse stranke pridružijo kot zainteresirane slovenske ustanove. Vsak Slovenec ali Slovenka, od Ljubljane do Washingtona, od Trsta do Buenos Airesa naj podpiše in pošlje naprej — svoje ime zraven drugih — v skupni seznam.

Ko nas bo podpisanih dva milijona, tedaj bo jasno, da sije pred nami bodočnost!

ŽIVI NAJ
SLOVENSKA BESEDA!

Odbor za obrambo slovenskega jezika,
c/o 313 Merrylands Road,
MERRYLANDS, 2160,
N.S.W., Australia.

...primerjave niso dobre, mi vendar

SLOVENSKI RADIO V BRISBANE

Slovenska radijska ura v Brisbane deluje že nekaj let in je zelo priljubljena med rojaki tega mesta. Oddajajo dvakrat na teden in sicer v sredo ob 7.45 zvečer in v sobotah ob 6. uri zvečer. Vodja te ure je Janez Picelj, sodelujejo pa stalno ga. Maria Andreas, g. Janez Primožič, gs. Marica Posobnik in Dragica Debe. Marija Andreas je hčerka, Dragica Debe pa vnukinja že v drugem članku omenjenega Toneta Pluta - "našega ateja".

Po pripovedovanju ge. Andreas jim je zelo težko sestavljati programe, ker jim primanjkuje potrebnega materialja. Poskušajo pač narediti kar najboljši zmorejo. Za mladino in za tute poslušalce oddajajo vsako soboto kratek program pod naslovom 'spoznavajmo Slovenijo'. Ta program je na angleškem jeziku, tako, da ga razumejo tudi tisti ki niso večši slovenščine.

Gospa Andreas je v Avstraliji že od leta 1936. V tistem času, kakor tudi prvi dve desetletji po vojni so bili stiki s Slovenijo praktično neobstoječi in ga. Andreas je imela edino priliko govoriti in izpolnjevati se v slovenščini in spoznavanju vsega slovenskega samo v okviru svoje družine. Da je še vedno ohranila tako slovensko zavednost je verjetno v največji meri zasluga njenih zavednih staršev 'ateja Pluta' in njegove že pokojne soproge.

Ta zavednost in ljubezen do svojega naroda je lahko samo za vzgled onim našim rojakom, ki navzlic današnjim toliko boljšim pogojem zanemarijo naš jezik in naše tradicije. Prav tako je ta zavednost ogromno nasprotje in v sramoto tistim našim mlacem v stari domovini, ki se ne tvegajo odločno zoperstaviti vsem poskusom postaviti naš jezik na manjvredni položaj nekakega jugoslovanskega dialekta.

NOVO ZA VSELJEVANJE

Od 1. julija tega leta je v moči novo pravilo podeljevanja dovoljenj za vselitev v Avstralijo z ozirom na strokovne poklice. Tako bodo do leta 1984/85 izbrali izmed 2700 prosilcev po sledečem ključu: Elektroinženirjev 100, inženirjev za elektriko 50, gradbenih inženirjev 100, inženirjev mehanike 150, kemikov 50, risarjev električnih in elektronskih načrtov 50, risarjev za strojno mehaniko 50, gradbenih risarjev 50, elektro in elektronskih mehanikov 50, strojnih tehnikov 100, programerjev in analistov za računalnike 550, arhitektov 50, računovodij 400, geologov/geofizikov 50, tapetnikov 100, kuharjev 100, zidarjev 150, kleparjev 50, mizarjev 50, 'panel-beaterjev' 50, tesarjev 250, obdelovalcev lesa 50, natakarijev 50 in pa 50 slašičarjev.

V tekočem finančnem letu bodo izdali 4000 vstopnih dovoljenj trgovskim in industrijskim podjetnikom, ki pa bodo morali prinesiti s seboj in vložiti v avstralska podjetja najmanj 500.000 dolarjev. Dosedaj je bila ta vsota, ki je omogočala vstop samo 250.000 dolarjev.

OSVOBODITELJI ?

V Moskvi je bila nedavno izdana brošura posvečena vojnim operacijam sovjetske armije koncem zadnje svetovne vojne. Brošura ima naslov "Osvojenje", kar odgovarja vsebini v kateri se oenziva rdeče armije na tujem ozemlju prikazuje kot osvobodilna misija.

V tej brošuri piše sovjetski maršal Viktor Kulikov, da je Rdeča armada osvobodila Poljsko, Romunijo, Bolgarijo, Jugoslavijo in Čehoslovaško. V brošuri, kjer piše o končnih vojnih operacijah v Jugoslaviji se omenjajo tudi "jugopartizani", a njihova vloga je prikazana kot stranska in neznajna za končni rezultat.

O skupnih operacijah Rdeče armade in partizanov za osvobojenje Beograda in Srbije je nedavno pisal tudi sovjetski časopis 'Trud'. V njem pravijo, da je pristanek za vstop sovjetske vojske v Jugoslavijo dal Vrhovni štab NOVJ.

Avtor brošure "Osvojenje" pa piše, da je sam Tito kot predsednik Narodnega komiteta za osvobojenje Jugoslavije, zahteval od sovjetskih sil, da nudijo pomoč partizanom pri izganjanju neprijateljskih sil iz Jugoslavije.

Komentator v časopisu 'Hrvatska Istina' iz katerega povzemamo gornje izraza bojazen, da se v poslednjem času v Sovjetski uniji ponavljajo članki, ki dokazujejo, da so Sovjeti bili poklicani, da osvobodijo Jugoslavijo. S tem, da hočejo Sovjeti pokazati, da je Jugoslavija del vzhodnega bloka in, da za njo istotako velja takozvana Brežnjeva doktrina: V slučaju nevarnosti, da neka od držav sovjetskega bloka hoče izstopiti, je upravičena tudi vojaška sila, da se to prepreči.

Marije Fink-Geržinič. Pevske študije je dovršila v višjem inštitutu umetnosti gledališča Colon. Sedaj je stalna pevka v tem svetovno znanem gledališču, kjer je nastopila za v solo vlogah. Lansko leto je prejela prvo nagrado kot mezzosopranistka na natečaju za operne pevce, ki ga je organiziral mednarodni Wagnerjev inštitut.

Tudi basist Janez Vasle se je najprej udeleževal v pevskem zboru Karantanija. Sedaj tudi on poje v zboru gledališča Colon ter tudi obiskuje že omenjeni inštitut tega gledališča, kjer se nadalje usposablja v petju. Nastopa tudi kot solost v raznih pevskih zbora, s katerimi je gostoval po Evropi in nastopal na radijskih oddajah.

OGLAŠUJTE V VESTNIKU !

30. LETNA SKUPŠČINA S.D.M.

V nedeljo 19. avgusta se je vršila v dvorani S.D.M. že 30. letna redna letna skupščina našega najstarejšega društva tukaj. Udeležba je bila navzlic hladnemu vremenu zelo zadovoljiva, saj se je vabilu odzvalo preko 100 članov.

Skupščino je otvoril g. Peter Mandelj, predsednik S.D.M. in označil preteklo leto kot izredno pomembno, ker se je odlikovalo v izredno dobrem sodelovanju v okviru domačega društva, pa tudi v sodelovanju z ostalimi slovenskimi društvi v Viktoriji.

Za vodjo skupščine so nato prisotni izbrali g. Boža Lončarja, kateri je tudi letos usmerjal razgovore s svojim svojstvenim humorjem.

Po prebrnem zapisniku lanskoletne skupščine je sledilo predsedniško poročilo v katerem je g. Mandelj navedel glavne črte in uspehe lanskoletne dejavnosti društva. Posebej je omenil ustanovitev Ko-ordinacijskega odbora slovenskih društev v Viktoriji. Nadalje je dejal, da so vsa predvidena dela na zemljišču na Elthamu napredovala kot načrtovano, da je po dolgi letih S.D.M. zopet organiziralo zelo uspešen kulturni večer. Omenil je število prirejenih zabavnih prireditvev, obiske "Planšarjev" in "Ljubljanskega okteta", ureditev in izpolnitve knjižnice ter dodal, da se dela na tem, da bi se čim bolj razširilo sodelovanje pri Vestniku tudi na druge organizacije.

Sledilo je tajniško poročilo, katerega je podala ga. Anica Markič in nato, vsako leto z zanimanjem pričakovano blagajniško poročilo. G. Stanko Pencica, blagajnik, je povedal, da je v lanskem letu S.D.M. napravilo 23.182 dolarja dobička; če pa ne vzamemo v obzir odbito vsoto za amortizacijo, pa ta številka naraste na 29.118 dolarjev. Po predloženem obračunu se tudi vidi, da S.D.M. razpolaga z premoženjem, ki se ceni na 268.414 dolarjev.

Sledila so poročila odsekov društva, katere so podali: Alek Kodila za Gradbeni odbor, Branko Zele za Balinarsko sekcijo, Frank Jelovčan za Lovsko-ribsko družino (tu je omenbe vredno, da je bilo za novo lovsko kočjo podarjeno od različnih ljudi 6.900 dolarjev v gotovini in okrog 5.000 dolarjev v gradbenem materialu). Ga. Marija Cvetko je poročala za Ženski odsek, gdč. Helen Vučko za mladinsko sekcijo, ga. Kati Hartner je povedala, da je Upokojenska družina že v trinajstem letu obstoja in Marijan Peršič je obrazložil delo Vestnikovega odbora.

Po poročilih, ki so bila sprejeta po večini brez debate je bil izvoljen soglasno odbor za leto 1984/85:

Predsednik
Podpredsednik
Podpredsednik
Tajnika
Blagajnik
Odborniki

Peter MANDELI
Alek KODILA
Frank JELOVČAN
Anica MARKIČ
Stanko PENCA
Karl BEVC
Marija CVETKO
Frank HARTMAN
Sandra KRNEL
Božo LONČAR
Rozika LONČAR
Ivo MOHAR
Gary ODER
Tone TOMŠIČ

Po izvolitvi odbora so bila prisotnim predlagana imena članov, katerim naj bi bilo podeljeno častno članstvo. Ker je bilo možno izvoliti samo tri častne člane od predlaganih šest, so bile sprovedene tajne volitve, na katerih so vsi prisotni izvolili za častne člane g. Petra Mandelja, g. Aleka Kodilo in g. Anico Markič.

Skupščina je bila potem zaključena. Vsem prisotnim bo ostalo v stalnem vtisu, da je bila 30. letna skupščina ena najboljše organiziranih in in, da ni bilo treba nikogar prositi, da bi prevzel funkcije v naslednjem letu.

Mladinski zbor 'Zarja' iz Sydneya na 10. koncertu slovenske mladine, ki se je vršil v dvorani slovenskega verskega središča v Merrylands, letos 19. maja.

SLOVENSKI UMETNIKI V TUJIH JEZIKIH

Slovensko društvo v Parizu je založilo in izdalo album večje oblike, posvečen umetniškemu ustvarjanju akademske slikarke Marjance D. Savinšek, zdomske umetnice, ki se je uveljavila v evropskem in posebej v francoskem umetniškem svetu.

Album ima uvod v francoskem in nemškem jeziku; priprava pa ga je

francoski kritik likovnih umetnosti Andre Weber. Na zavoju prednje platnice pa je tudi uvod v slovenskem jeziku.

Pod pokroviteljstvom "Slovensko-ameriškega Inštituta" (Slovenian Research Center of America) sta Edvard, Milena Gobec založila angleški prevod Cankarjevih črtic "Podobe iz sanj".

Na angleščino je knjigo prevedel Anton Družina, ilustrirala pa jo je Lilijana Brulc, učenka kiparja Goršeta.

USPEHI SLOVENSKIH PEVCEV V ARGENTINI

Slovensko kulturno udejstvovanje je še vedno zelo močno. Kot poročila Glas Slovenice Kulturne Akcije so letos posebej na glasbenem polju pokazali lepe uspehe. Posebej so omenjeni komorni pevski zbor Anke Savelli-Gasserjeve, pianist Anton Soler, dirigentka Lučka Kralj-Jermanova, Bernarda in Mark Fink ter basist Janez Vasle.

Dirigentka Lučka Kralj-Jermanova se je rodila v Gorici, v družini dr. Kralja. Tam je tudi začela glasbene študije, katere je potem nadaljevala v Buenos Airesu. Kasneje je tudi obiskovala zborovske sole v Evropi. Ustanovila je in tudi še sedaj vodi z odličnim uspehom zbor Ninos y Jovenes Cantores de Bariloche.

Bernarda Fink je bila rojena v Argentini. Prvi glasbeni poduk je dobila v vokalni skupini Karantanija pod vodstvom

PROVINCIAL RESTAURANT

FULLY LICENSED
AUSTRALIAN AND CONTINENTAL CUISINE

Open for lunch - Monday to Friday, for dinner - Tuesday to Saturday
Sunday by arrangement - large bookings only

Alkoholne pijače v steklenicah - po trgovinskih cenah
Glasba iz magnetofonskih trakov

GOVORIMO SLOVENSKO !

107 Johnston St., Fitzroy, 3065 - Phone 417 2966

Na hribu ob Yarri

Obiskovalci "hriba" lahko vidijo, kako se vsako nedeljo bolj dela na ureditvi vaškega trga bližajo koncu. Na sredi trga so že zaznane oblike replike starinskega vaškega vodnjaka, v ozadju je novi kiosk za barbecue, na levi pa se vidi povečano mostišče in veža pri vhodu v dvorano.

MEDRUŠTVENO TEKMOVANJE V DVOJKAH PRI S.D.M., 11.8.1984

Kljub slabemu vremenu so se tekme vršile celi dan do poznega večera. Ponovno se je dokazalo, da nam je streha nad balinišči zares bila potrebna ter, da nam koristi. Vse naokrog je bilo slišati šumenje dežja, balinarjev pa to prav nič ni oviralo, saj so bili na suhem.

Pokale za ta dan sta ponovno podarila gospa in gospod Sluga. Prav lepa hvala za ta ponovni dar društvu.

Rezultati tega tekmovanja so-

- 1.mesto: Rudi Iskra – Jože Vičič; Jadran
2.mesto: Bert Novak – Frank Grilj; S.D.M.
3.mesto: Zoro Sekula – g. Modrušan; Učka
4.mesto: Frank Vojvoda – Silvo Juriševič; Jadran.

b podelitvi trofej medčlanskega balinarskega tekmovanja pri S.D.M. Z leve na desno: Letošnja kraljica dobrodelnosti Sonia Kraner, Dekle slovenske skupnosti 1984 Marieta Baligač, vodja balinarske sekcije S.D.M. Branko Žele in zmagovalci Lojz Brgoč, Bruno Sdraulig in Janez Dolenc.

REZULTATI MEDČLANSKEGA POSAMEZNEGA TEKMOVANJA S.D.M.

Grupa A-

1. mesto Tilio Udovičič
2. mesto Pepi Hervatin
3. mesto Branko Žele

Grupa B.

1. mesto Alojz Brgoč
2. mesto Bruno Sdraulig
3. mesto Janez Dolenc

Ženske:

1. mesto Neva Kastelic
2. mesto Pavla Kalister
3. mesto Anica Markič

Z meddruštvenega tekmovanja balinarjev. Z leve na desno: Branko Žele, Nino Sluga, darovalec pokalov in Bert Novak in Franc Grilj, ki sta zasedla drugo mesto.

ATTENTION ALL YOUTH !!!

As you all know, the S.D.M. Annual Meeting has just been held, at which a new Committee was elected. As the current Youth Representative, Miss Helen Vučko, has retired from the Committee I have agreed to take her place. On behalf of the Youth Club I would like to thank Helen for excellent work in the past, and wish her luck in the future – I hope I can follow in her footsteps.

I am sure most of you have a lot of ideas and suggestions about things which we could organise in the next 12 months, so I would like us all to meet in the Youth Hall on the 9th September at 2.30 p.m. when we can all discuss them. I have listed about 12 activities which might interest you but please remember it's your Youth Club and it's your

ideas that really count. Let's all pitch in and make the Youth Club a successful part of S.D.M. – everybody's co-operation is needed. If you know anybody who doesn't come up, invite them – WE NEED EVERYBODY.

Don't forget – 9/9 (easy to remember) at 2.30 p.m.

ATTENTION ALL PARENTS !!!

Please encourage your sons and daughters to join in the Youth Club activities and bring them to the Club on the 9th September.

Thank you!

Sandra Krnel

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE Lovska in ribiška družina

prireja

LOVSKO VESELICO

v soboto 8. septembra 1984
v dvorani S.D.M., Ingrams Rd., Research

Čez dan bo tekmovanje v streljanju z zračno puško med ekipami raznih društev.
Za pod zob bo na ražnju pečeno razno meso

Vstopnina- člani.....5 dolarjev
nečlani.....7 dolarjev
mladina.....2 dolara

Igral bo orkester "Večerni zvon"

Lovska kočja je na zunaj skoro že gotova. Na desni strani fotografije, takoj za avtom je novo pokrito strelišče, v levi polovici kočje pa bodo družabni in garderobni prostori. Pod samo kočjo pa imajo v načrtu zgraditi keglišče.

Skupne točke v naslonu:

REZULTATI SLOVENSKE LOVSKE ZVEZE

na tekmovanju, ki ga je priredilo Slovensko lovsko društvo Geelong na 28.7.1984

Posamezniki v naslonu:

- 1.mesto: D.Dobrovšek – St. Albans
2.mesto: J.Barat – S.D.M.
3.mesto: V.Lenko – Planica
4.mesto: S.Kontelj – Geelong
5.mesto: F.Rob – Mura

Posamezniki prosto:

- 1.mesto: D.Dobrovšek – St. Albans
2.mesto: D.Vlah – Planica
3.mesto: F.Jelovčan – S.D.M.
4.mesto: Mutulin – Mura
5.mesto: S.Kontelj – Geelong

Skupne točke prosto:

- 1.mesto: S.D.M. 306
2.mesto: Geelong 475
3.mesto: St.Albans 472
4.mesto: Planica 468
5.mesto: Mura 465

Dosedaj dosežene točke za prenosni pokal:

1. S.D.M. 2368 točk
2. Planica 2293 točk
3. Geelong 2160 točk
4. St. Albans 2153 točk

VINCE BOM PIL PA...

Jugoslavija je lani izvozila 440 tisoč hektolitrov vina, od tega jih je ljubljanski Slovinci, največja jugoslovanska izvozna vinarska organizacija, izvozila 450.000. Od 850.000 hektolitrov, kolikor jih je bilo izvoženo v države z močno valuto, jih je Slovinci izvozil 400.000.

Po statističnih podatkih bi morali imeti v Sloveniji 21.359 hektarov vinogradov. Toda poznavalci trdijo, da jih je vsega skupaj kakih 18.000.

Malo je narodov na svetu, katerih vinogradniki bi o svoji kapljici govorili s tako ljubeznijo kot slovenski, tudi pa je res, da je na svetu malo držav, ki bi imele na tako pičlem ozemlju toliko dobrih sort vina.

Slovinci že dolga leta obdelujejo svoje vinograde. Ko je v prejšnjem stoletju v slovenskih vinogradih pustošila trtna uš so obdelovali vinograde že na površini 52.000 hektarov. Pred drugo svetovno vojno je bila trta še na 39.000 hektarih.

Obe svetovni vojni sta vinogradništvu hudo prizadeli. V Sloveniji vinogradi še danes rasejo na predelih, kjer praktično ne uspeva nobena druga kmetijska kultura in so zato raztreseni večinoma po najbolj gospodarsko pasivnih krajih.

Slovenski vinogradniki danes pridelajo okoli 700.000 hektolitrov vina na leto. Od tega v organizirani tržni pridelavi kajih 450.000.

Na leto Slovinci popijejo menda milijon hektolitrov žlahtne kapljice. Sedemdeset odstotkov tega pride iz pro-

morskega, podravskega in posavskega okoliša, preostalo količino pa dobijo iz ostalih delov Jugoslavije. Tujega vina praktično ne uvažajo.

Po statističnih podatkih spijsje na prebivalca na leto 64 litrov vina, kar je dvakrat več od jugoslovanskega povprečja.

Ob železniški progi Sežana-Divača so v petek 3. avgusta našli mrtvega 43-letnega Maksimilijana Božeglava iz Sežane. Preiskava je pokazala, da je umrl zaradi prevelike količine zaužitega alkohola.

Prometna varnost na ljubljanskem območju, po podatkih za julij, ni nič preveč dobra. Zgodilo se je 96 prometnih nesreč, v katerih je sedem ljudi umrlo, 25 jih je bilo hudo in 91 laže ranjenih.

Največ nesreč so povzročili vozniki motornih vozil, sledijo vozniki koles z motorjem, pešci in kolesarji. Čeprav je na ljubljanskih ulicah več močnih motorjev, pa so prav motoristi vozili dokaj varno.

Glavni povzročitelj je kot že dolgo časa, izsiljevanje prednosti v križiščih. Sledijo alkohol, prehitra vožnja in nepravilno prehitjevanje.

Veliko voznikov je vozilo s tri ali več promilami alkohola v krvi, kar kaže, da mnogi še vedno ne razumejo kako nevaren je vpliv alkohola in kar sami silijo v katastrofo.

SPET PROTI SLOVENCEM

Na avstrijskem Koroškem so začeli z zbiranjem podpisov za tako imenovani ljudski referendum, ki bo trajal do konca meseca. Začela se je tako kampa- nja, katere cilj je sprožiti postopek za odpravo dvojezičnega šolstva.

Liberalna stranka Koroške se skupaj z nemško nacionalistično organizacijo Heimatdienst zavzema za uvedbo posebnih "centralnih" šol za otroke koroških Slovencev, v katerih bi pouk potekal samo v slovenščini.

Zahtevo liberalne stranke po spremembi manjšinskega šolstva so v dobrem delu avstrijske javnosti sprejeli kot izraz diskriminacije koroških Slovencev.

NEURJE NA GORIČKEM

V četrtek 16. avgusta je neurje na zhoednem Goričkem v soboški občini, na območju Cankove, Lemerja in Skakovec povzročilo veliko škode. Nekaj centimetrov debela plast toče, debele kot fižol, je pokrila polja. Nekatere ceste in poti pa so razdejali hudourni potoki.

VEČ BREZPOSELNIH

Nekaj mesecev sem je upadalo število brezposelnih v Sloveniji. Zdaj pa se je zopet povečalo. Brez dela je 14.850 ljudi, kar pa je še vedno manj kot v istem obdobju lani, ko je bilo prijajlenih 15.158 iskalcev dela.

Ivan Kobal:

VIPAVA

Vipava vodovje spod Nanosa zbira, globoko pod zemljo v votlinah šumlja; v pozabo smeje se preteklost izpira ko z vrelca do vrelca čez skale skaklja.

Ni sleda ni več od potokov krvi, ki vanjo nedavno so vroči se vllili. Vsa sveža Vipava v dolino se hiti, kot račka k potoku z razprtimi krili.

Ko s temnih predorov na sonce privre, vsa čista, vsa bistra v zrcalu se gleda... Vipavske doline se v hipu zave. Obstane zamaknjena, predse pogleda:

"Glej! Zemlja tu moja pred mano stoji, z gorovja nanesena vse tja do Soče! Zelene poljane, cvetoče ravni - Vipavska dolina - pozdravljam te vroče!

To zemljo zalivam že tisoče let. Že marsikak narod iz mene je pil... A narod slovenski moj slednji je zet, ker kri svojih žuljev mi v žile je vžil.

Ta narod je dedič junakov duha, ki z zgledom ljubezen do doma so vneli. Živel bo svoboden do konca sveta; nobena zasedba ga več ne upepeli.

Naj polje rodi mu, naj grozdje zori! Naj pesem slovenska se tukaj ohrani! Naj burja vse tujce čez Jadran spodi! Skrijanček vipavski, ti tukaj ostani!"

ATOMSKA ZOPET DELA

Po uspešno opravljenem remontu je atomska elektrarna v Krškem zopet pričela obratovati s polno močjo. Remontna dela so potrdila zmogljivost delavcev JE Krško. Delalo se je tudi po 24 ur na dan in večina je bila že tretje leto brez poletnih dopustov.

HAŠIŠ V PARKU

Tržaški karabinjerji so pred kratkim ugotovili, da je park v Miramaru, ki je izredno bogat po vrstah okrasnega rastlinja, nekdo uporabil za gojitev indijske konoplje - marihuane.

Okoli majhnega, ličnega vrtička iz katerega je nekdo upal napraviti lep dobiček so karabinjerji postavili zasedo in kmalu odkrili dva podjetne Tržačana, ki sta se vsak dan mudila v parku in med obiskom sproti zalila nasad s sadikami konoplje.

NAGRADA GRAFIKU

GRADEŽ, 12. avgusta - Slovenski grafik Branko Suhý iz Novega mesta je na drugem trilateralu evropske jedkanice v italijanskem Gradežu prejel osrednjo nagrado za umetnike do 35 let. Nagrada je dokaj izvirna, nagradjen- cu so na otoku Sentinella rezervirali poletno hišo z ateljejem in s popolno oskrbo za 2 osebi v dveh tednih.

Na trilateralu razstavlja 74 umetnikov iz 22 evropskih držav. Jugoslovanske umetnike predstavlja le dva, poleg Suhýja še Agim Salihu iz Prištine. Med člani žirije je bil tudi generalni sekretar ljubljanskega mednarodnega grafičnega bienala Zoran Kržišnik.

1008 TORT in 50.000 GOSTOV

Portoroška noč je bila letos še uspešnejša kot lani. Vršila se je na konec tedna 19. avgusta. Menda največja atrakcija je bilo razstavljenih 1008 tort, ki so bile razpostavljene tako, da so tvorile eno veliko torto... Ljubitelji sladkarij so kar nestrpno čakali kdaj bodo razrezali prvo. Torte so šle odlično v promet. Prireditev se je udeležilo tudi kakih 20 slovenskih umetnikov-kiparjev, ki so tekmovali med seboj kdo bo naredil najlepšo obliko iz morskega peska. Sodelovali so tudi v festivalu padalci iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. V slavnostni povorki, ki je krenila z Bernardina proti Avditoriju pa so bili konjeniki, folklorna skupina iz Pirana v istrskih nošah, istrski glasbeniki z roženicami in zurlami, tamburaši, podgrajski skoromati, bobnarji, pihalni orkester, kmečki vozovi, osliček, ki so mu pripeli napis: "Portorožani, primite se udarniškega dela, ne čakajte molzne krave - kazino" in londonski "doubledecker", na katerem so razkazovali kandidatke in kandidata za "najlepšo in najlepšega". Na tržnici so organizirali tombolo, v Luciji na stadionu so 24 ur nepretrgoma igrale mali nogomet kopske in izolske nogometne ekipe.

SLOVENSKI HOTEL »BLED« V RIMU

Lastnik: VINKO LEVSTIK

HOTEL »BLED« - VIA S. CROCE IN GERUSALEMME, 40
00185 ROMA - RIM - TEL. 06/777102 - TELEX HBLED 620196

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

kaj, kje, kdo?

Pater Bazilij Valentin je 28. avgusta dočkal 60 let. Pater, ustanovitelj in vodja slovenskega verskega centra v Kew ter dolgoletni urednik mesečnika Misli navzlic svojim letom ni še prav nič pokazal izgube energije s katero že dolga leta deluje za dušni pa tudi telesni blagor naše slovenske srenje v Viktoriji.

Vztrajnost in doslednost sta izraziti črti voditeljski njegovega delovanja in v tem pogledu daleč prekaša tudi nekatere njegove mnogo mlajše duhovniške brate.

Za svoje požrtvovalno delo je pred dobrim letom prejel tudi formalno priznanje avstralske vlade v obliki visokega odlikovanja.

Slovenski verniki in posebno mladina so pred meseci z veseljem sprejeli mladega patra Bernarda, ki je prišel v Melbourne kot pomoč patru Baziliju. Na žalost ta pomoč ni trajala dolgo. Iz osebnih razlogov se pater Bernard vrača v Slovenijo. Tako bo celo breme vodstva verskega udejstvovanja Slovencev v Viktoriji zopet padlo samo na eno osebo.

V dobro vseh tukajšnjih Slovencev bi bilo, da merodajnim za te probleme uspe najti bolj stalen način kako izboljšati to stanje.

Romana Favier-Zorzut je imela zelo uspešno razstavo svojih slikarskih del v prostorih restavracije "Peppers Gourmet", 129 High Street, Mansfield.

Razstavo je odprl Shire president Mr. J. Reardon na 5. avgusta 1984. Lastnica omenjene restavracije je ga. Nada Plečko, roj. Kotlušek.

V St. Vincent Hospitalu je umrl v soboto 25. avgusta po dolgotrajni bolezni 72-letni Franc KEŽMAN – tast podstaršine Lovsko-ribiške družine S.D.M.

Pokojnik je bil rojen 2. maja 1912 v Vidmu ob Ščavnici. V Avstralijo je prišel leta 1963.

V Melbourneu zapušča ženo Otilijo in hčerki Terezo in Anico, v Beogradu pa brata Cirila.

Njegove zemске ostanke so položili k večnemu počitku na pokopališču v Keilorju v sredo 29. avgusta 1984.

Alojzija KOŠIR se je za vedno poslovila od tega sveta 14. julija 1984 v bolnišnici v Frankstonu v 92 letu svoje starosti. Po rodu je bila iz Trsta.

Pokojnica je bila mati Srečka Koširja, ki je bil aktiven član S.D.M. v prvih letih društvenega obstoja. Bil je v odboru društva v letih 1958 in 1962, v delovnem letu 1959/60 pa je bil tudi njegov predsednik.

Marija ŠAVLE, rojena 1908 leta v Kaduljah v Istri, je preminula 8. avgusta 1984 v Royal Melbourne Hospitalu. Pokopana je bila v Fawknerju. Za njo žaluje sin Jože z družino.

Ivan Kostevc je uspešno prestal operacijo v Austin Hospitalu in je že na poti okrevanja.

Gospod Franc Hartman je pripravljen poučevati igranje na štajersko harmoniko (na gumbce) mlade in starejše člane S.D.M. brezplačno.

Ako ste zainteresirani telefonirajte na številko 374 1198.

NAŠ NAJSTAREJŠI ATA

Náš sodelavec Božo Lončar se je pred nedavnim mudil v Brisbaneu in je obiskal tudi 'našega ateja', s katerim je posnel na zvočni trak razgovor, iz katerega posnemamo nekaj za naše bralce.

Gospod Plut se kljub svojim visokim letom še vedno dobro drži. Zdravje mu je naklonjeno, glas še vedno močan z jasno izgovorjavo, le pri hoji je nekoliko opesal. Temu pa se tudi ni čuditi, saj ima že skoraj 98 let.

V Avstraliji, kamor je prišel iz vasi Vranoviči v Beli Krajini, se nahaja že vse od leta 1926, to je 58 let. Iz domovine se je odpravil, kot rečemo, za bolj belim kruhom v tujini. Ker je za Ameriko takrat bilo bolj težko dobiti vstopno dovoljenje se je odločil za Avstralijo. Doma je pustil ženo in štiri otroke, katerih ni videl vse do leta 1936, ko so se mu pridružili v Avstraliji.

Tukaj je prva leta po prihodu težko živel in naporno delal. Kot mnogi naseljenici takrat je tudi on poskusil svojo srečo najprej na sekanju sladkorne trske v Queenslandu. Potem je delal na cestah, kjer je ustanovil svoje podjetje. Leta 1939 se je nastanil v Brisbaneu, kjer je odprl trgovino z mešanim blagom, kasneje pa še tovarno bonbonov.

Da je doživel visoko starost pripisuje božji volji. Pravi pa, da se kozarčka alkoholne pijače nikoli ni branil pa tudi jedel je vedno vse od kraja. Kadil pa ni nikoli. S pravim hudomušnim belokranjskim humorjem pa rad pove, da je ucaikal tako veliko starost zato ker ni že preje umrl.

Sedaj živi pri eni svojih hčerk in pravi, da se druge kar tepejo zato, da bi stanoval pri njih.

Pri slovenski maši v Brisbane je še do nedavno nosil tudi bandero. Na veliki šmaren pa se je z njo spodtaknil na stopnicah in padel. Vendar se ni prav nič poškodoval in pripisuje to dejstvo temu, da mu je pomagala Marija Pomagaj.

Pred leti smo v Vestniku objavili življenjsko zgodbo Jožeta Pluta, poznane med Slovenci v Brisbane kot 'naš ate'.

Jože Plut je gotovo eden najstarejših Slovencev živčih na petem kontinentu, tako po letih starosti kot tudi po dolžini bivanja v Avstraliji.

Ga. Nada Plečko, roj. Kotlušek je podarila knjižnici S.D.M. preko 250 slovenskih knjig in s tem znatno obogatila to našo knjižnico, ne samo številčno, nego tudi po pestrosti izbire.

Ga. Nada, lastnica restavracije pod imenom "Peppers", 129 High Street, Mansfield. Prišla je v Melbourne leta 1956, kot članica tedanje olimpijske reprezentance Jugoslavije (met krogle in kopja).

Vsem rojakom, ki so na poti v okolici Mansfielda, pa lahko samo priporočimo, da se oglasijo v njeni restavraciji in okusijo dobro domačo kuhinjo.

POGLED V NAŠO PRETEKLOST

Prva skupna božičnica upokojenske družine S.D.M. je bila v starem domu v Carltonu leta 1972. Takratni predsednik g. Simon Špacapan jim je voščil vesele praznike.

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRÁJNSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

209 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 481 1777

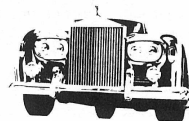
Postreženi boste v domačem jeziku

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

**9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363**

• Splošna avtomehanika FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

THE ROLE AND FUNCTION

V. REMŠNIK: OF SLOVENIAN ASSOCIATION

Activities related to fulfilling S.D.M.'s welfare function, in the past, included such things as, collection of money and material items for isolated cases of tragedy, collection of money for earthquake victims, sending parcels to camps in Europe, visiting people in hospitals, and activities related to the priest's welfare work in the camp at Bonegilla.

During the early years, the government services available in this area, were often inadequate or non-existent so that the organisation assumed the role of welfare agent. However, since the government has begun to accept responsibility for the welfare of all its citizens, even the migrant minorities, the organisation's role in this area, has been reduced. Even though, many Slovenes who were interviewed, mentioned the organisation's lack of action in the welfare area, as one of its shortcomings.

Unikoski notes that change in welfare patterns in her research about Polish organisations.(Unikoski,1978).

The change is from housing and employment needs, to individual incidences of needy families, orphans, and older people. This she attributed to the previous large numbers of new migrants, which have now become more settled communities.

Since the purchase of the land in Eltham in 1972, S.D.M. has had the intention of constructing an old people's home on the property. Ten years have passed since then, and very little action has been taken. This shortcoming of the organisation, is mainly due to lack of sufficient finances. It must be pointed out though, that moves under way to form a sub-committee with the responsibility of organising the plan, and work commencement on this project.

The promotion of the Slovenian culture is the third aim with which the S.D.M. has been concerned. To perform this function, the organisation has had a number of tasks to perform. In the early years, activities related to culture included such things as, performances by the drama group, the Vestnik, the choir, the folkdancing group, and the library. By comparing the numbers of cultural activities being organised during the early years, with those being organised in more recent times, it appears that more was being done in the cultural field during the early times. This could be due to the type of the migrant then involved with S.D.M., and perhaps the needs of the migrants then.

One major criticism of S.D.M. by some of its own members, is that not enough has been done, or is being

done presently to teach, promote, and ensure the continuation of the Slovenian heritage in Australia. The number of cultural performances, such as plays, has declined in recent years, possibly because of the lack of suitable individuals with the necessary knowledge and skills to initiate and motivate such an activity.

Not all areas of culture perpetuation have been completely forgotten, however. In recent years, promotion of culture has adopted new modern methods. Since the advent of multicultural television, and ethnic radio, ethnic organisations in general, have the opportunity to use the new media to promote their own culture. The radio program in Slovenian language broadcast on 3 E.A. in Melbourne, offers a number of cultural items. S.D.M. however has no control over the program and its content, but it has the opportunity to request that items be included.

The Vestnik has been the organisation's best and longest running method of transmitting the Slovenian culture. In his discussion about ethnic press, Jupp suggests that it has the "dual function of providing news to people who cannot read English, and of advertising the activities of national clubs." (1966:41)

The Vestnik appears to have performed more functions than just these two. Not only does include cultural articles for the Slovenes, it also contains cultural articles written in English. Plans are being made to expand this function. (Se nadaljuje)

POVEST VIKTORIJE OB JUBILEJU VIKTORIJE

Zgodovinski podatki posneti iz knjige
Our Side of the Country od prof. Geoffrey Blainey-a.

Okrog leta 1834 je bilo v Viktoriji naseljenih mogoče kakih sto Evropejcev. Večina je bivala ob obalah in ti so bili nekak predhodnica velikega vala naseljavanja belcev.

Za pomorce, ki so v tistih časih pluli iz Anglije v Sydney je bila obala Viktorije samo ovira in velika nevarnost, čeprav so prve zemljevalci obale imeli že nekako od leta 1800. Kapitan Flinders, ki je leta 1802 videl s svoje ladje obalo, jo je opisal kot peščen teren, ki ga je od časa do časa opazil v presledkih visokih morskikh valov.

Evropejci, ki so tedaj prebivali na tej obali so se večinoma preživljali s tem, da so lovili tujlne in kite, topili njih mast v olje ter nabirali lubje dreves za uporabo v usnjarnah. Mnogi od njih so bili pobegli ali že odpušteni kaznjenci in nekateri od njih so si prisvojili domorodske ženske, s katerimi so delili delo in pa tudi posteljo. Prebivali so največ ob obali pri današnjem Portlandu in vzhodno od tega mesta.

Sicer se je že leta 1803 v bližini Sorrenta izkrcalo kakih 50 vojakov s 300 kaznjenci. Toda ostali so samo 7 mesecev in se vrnil v Hobart. Po 23 letih, to je leta 1826 so zopet vzpostavili vojaško taborišče v bližini Westernporta. Toda tudi tega so že po 14 mesecih izpraznili in zopet odpulili v Tasmanijo.

Teritorij Viktorije je bil takrat sicer pripadal koloniji New South Wales, toda Sydney je bil daleč in naseljenci v Tasmaniji so se mnogo bolj zanimali za predele od katerih jih je delila ožina Bass Straits in njihove ladje so večkrat pristajale ob obali Viktorije.

Bratje Henty, kmečki sinovi iz Anglije, so po starih letih bivanja v Zapadni Avstraliji in Tasmaniji tvegali prepeljati živino v Viktorijo ter se tukaj za stalno naseliti. Odpulili so iz Launcestona in predno so se 19. novembra 1834 izkrcali pri Portlandu jim je na viharjem morju poginilo polovica krav, volov in bikov. Toda zemlja, na kateri so se naselili je bila plodovita in bratje so navzlic začetnim težavam sklenili ostati.

Šele čez kako leto in pol so dobili z drugimi belci celine. Major Thomas Mitchell se je, po tem ko je kot prvi Evropejec prečkal zapadno Viktorijo od Swan Hilla preko hribovja Grampians pa do morja, nemalo začudil, ko je pri

Portlandu našel že kar lepo uspevajočo naselbino bratov Hentyjev.

Major Mitchell je po nekaj dnevih počitka nadaljeval svojo pot preko celine v Sydney. Zadnjega septembra 1836 se je povzpel na goro Mt. Macedon, odkoder je zagledal šotorišče ob zalivu Port Phillip, iz katerega se je razvil današnji Melbourne.

John Batman, sin kaznjence in poročen s kaznjenko je že inel svoje uspešno razvito posvetbo v Tasmaniji, ko se je odločil naseliti se preko morske ožine v Viktoriji, kjer bi lahko imel mnogo obširnejše zemljišče. Tako je, v spremstvu sedmih domorodcev iz Sydneya in treh belcev, odpul 27.maja 1835 v Port Phillip Bay, kjer je našel široko raztezajočo se zelene travnike. Pogodil se je z brati Jagajaga in drugimi tamošnjimi domorodci, da so mu odstopili široko raztezajočo se zemljišča na zapadni strani zaliva in to za vsakoletno dobavo rdečih srajc, odev, nožev, ogledal, sekiric in drugih stičnih predmetov.

Vrnil se je v Launceston in potem, kljub temu, da mu oblasti niso priznale "pogodbe z domorodci", pričel seliti svojo živino, ovce in goveda, v novo naselbino, katero je vzpostavil na bregu reke Yarra. Tako je odprl vrata valovom naseljencev, ki so mu sledili. Batmanu je kmalu popustilo zdravje in že čez štiri leta po preselitvi v Port Phillip Bay je umrl, star komaj 38 let.

John Pascoe Fawcner je nekako drugi ustanovitelj Melbournea. Tudi on je prišel iz Launcestona, kjer je opravljal kaj različne vrste poslov: pek, knjigotrožec, dražbar, novinar, kmetovalec, lesni trgovec, hotelier itd. Iz Launcestona je odpul julija 1935, komaj dva meseca za Batmanom. Fawcner je tudi v novi naselbini pokazal svojo podjetnost. Z lastno roko je napisal prvi časopis Melbournea, odprl prvi hotel in vzpostavil prvo javno knjižnico.

Oba, Batman in Fawcner sta se naselila ilegalno in šele leta 1836 je governor v Sydneyu izdal prvo dovoljenje za naselitev ter poslal kapitana Lonsdale kot zastopnika oblasti v novo naselje. Ta se najprej ni mogel odločiti, kaj naj bi bila glavna naselbina - Bearbrass, kakor so takrat imenovali naselje ob Yarri. Naj bi bil to današnji Port Melbourne ali pa Williamstown. Toda radi obilice pitne vode se je odločil za mesto, kjer je da-

našnji. City of Melbourne, kakor je naselbino imenoval marca 1837, po tedanjem prvem ministru Anglije.

Prve ceste so bile trasirane in prva zemljišča ob njih prodana po 95 funtov, na vogalu Williams in Collins Streets, in po 18 funtov na nasprotnem koncu Collins Streeta. Cena na pol hromega konja je bila takrat tudi 18 funtov.

Ladje so v vse večjem številu obiskovale novo naselje in pristajale na Yarri, največ ob vzhodni današnje William Street, koder so postavili kasneje Customs House.

Reka Yarra je dobila ime po neštetihih brzicah in vodopadih. Domorodsko ime za vodopad je namreč yarra. Brzice in vodopadi pa so imeli to dobro lastnost, da so preprečevali prelivanje morske vode v svežo vodo reke, katero so takrat uporabljali kot pitno vodo.

Prehod preko Yarre je bil zelo težak. Prvi most so zgradili šele leta 1845. Do tedaj pa so prečkali reko s čolnom ali s splavom (po angleško: punt). Kasneje so imeli več takih stalnih prehodov s pomočjo splava; eden od teh je bil tam, kjer je današnji most na Punt Road.

Yarra je bila življenskega pomena za prve naseljence, saj je bila edini izvir pitne vode vse dokler ni bil zgrajen prvi vodni rezervoar pri Yan Yean. Na njenih bregovih so začeli urejevati vrtnarije, sadovnjake in mlekarne, ki so prehranjevale prebivalstvo mladega mesta.

Današnja pohlevna reka Yarra ni bila vedno takšna. V decembru 1839 že so naseljenci lahko videli kako divja zrna bit. Ko je deževalo tri dni in tri noči je Yarra prestopila bregove, preplavila opekarne in druge delavnice ter odnesla pravkar zgrajeni pristaniški pomol na široko morje. Tudi v letih 1842, 1844 in 1848 se je jezna Yarra dvignila visoko nad svojo normalno gladino in napravila mnogo škode. Leta 1849 je bila povoden največja. Jezero vode se je raztezalo od South Melbourne Town Hall do konjskega dirkališča v Flemingtonu. Povodenj leta 1863 pa ni prizanesla tudi mladim farmam, ki so se pričele razvijati na obrežjih med Tempelstowe in Alphingtonom. Tedaj je bilo uničeno marsikatero upanje novih farmerjev za lapšo boodčnost in mnogi niso več hoteli pričeti znova.

Pa tudi Maribyrnong reka ni prizanesla s poplavam. Toda prizadela je le malo kmetij, kajti njeni bregovi so bili skoraj povsod zelo visoki.

Oris mesta Melbourne sta v početku dominirala dva grička: Na zapadu Batman Hill, kjer se stikata danes Spencer St. in Flinders Lane ter Flagstaff Hill, kjer je danes Flagstaff Gardens. S poslednjega se

je razprostiral pogled vse do Williamstowna. Prav radi tega širokega razgleda so leta 1840 tam vzpostavili signalno postajo, ki je z različnimi zastavicami in topovskim streljanjem objavljala prebivalstvu prihod ali odhod ladij in tudi odkod so in kam so namenjene.

Port Phillip so upravljali iz Sydneya a scasoma, ko se je število prebivalstva povečevalo so pričeli wajati tudi lokalno uradništvo višjih stopenj. Že leta 1839 je bil poslan v Melbourne superintendent Charles J. La Trobe, ki je bil podrejen direktno governerju za New South Wales.

Leta 1842 je bil vzpostavljen prvi mestni odbor, ki je upravljal s tržniščno cestno razsvetljavo, vodovodom pa tudi s policijo. Posamezna majhna naselja zunaj mesta so dobila pravico, da si izvolijo takozvana cestna zaupništva, ki so se kasneje preimenovala v Shire councils. Tako je tako zaupništvo v Heidelbergu med leti 1846 in 1851 zgradilo solidno cesto med potokoma Merri in Darebin.

Hiter prvi razvoj Melbournea je v glavnem bila zasluga ovčereje. Manjše ladje, naložene z ovcami so od leta 1835 vse česče prihajale iz Tasmanije, ovčje farme pa so se vedno bolj širile v notranjost Viktorije. Naseljenci, ki so si bili voljni prilastiti nova zemljišča so plačali minimalno vsoto oblastem ter si potem začrtali zemljišča, ki so bila velika od 10.000 do 50.000 akrov. Naseljenci so bili navdušeni nad obiljem in rodovitnostjo zemlje in ni čuda, da so jo pričeli imenovati Australia Felix - srečna Avstralija.

VSE, KI ŠE NISO PORAVNALI NAROČNINO ZA LETO 1984 -1985, V LJUDNO PROSIMO, DA TO STORE ČIMPREJE. NA TA NAČIN NAM BODO OLAJŠALI STROŠKE IN DELO PRI POSILJANJU POSEBNIH RAČUNOV VSEM ONIM PA, KI ŠE DOLGUJEJO ZA PREJŠNJE LETO BOMO Z NASLEDNJO ŠTEVILKO USTAVILI DOSTAVO - NAROČNINA JE SEDAJ 10 DOLARJEV NA LETO !

PLEASE NOTE, THAT SUBSCRIPTIONS FOR THE YEAR 1984 - 1985 ARE DUE NOW !

XXIII OLIMPIJADA

Olimpijske igre v Los Angelesu so Jugoslaviji prinesle doslej največje število kolajn. V sedemnajstih športnih panogah so osvojili skupaj 18 kolajn; 7 zlatih, 4 srebrne in 7 bronastih. Tako se je Jugoslavija postavila na osmo mesto med 140 državami ki so nastopale na XXIII. modernih olimpijskih igrah.

ZLATE KOLAJNE:

Boksanje — Light-heavyweight- 81 kg
Anton Josipovič

Rokoborba — Prosti stil — 52 kg
Saban Trstena

Rokoborba — Grško-rimski stil — 68 kg
Vlado Lisjak

Veslanje — kanu v dvojcu — 500 m
Matija Ljubek in Mirko Nišević

Waterpolo

Rokomet — ženske

Rokomet — moški

SREBRNE KOLAJNE:

Veslanje — Kajak — 1000 m
Milan Janič

Boksanje — Flyweight — 51kg
Redžep Redžepovski

Rokoborba — Grško-rimski stil — 100 kg
Refik Memišević

Veslanje — kanu v dvojcu — 1000 m
Matija Ljubek in Mirko Nišević

BRONASTE KOLAJNE:

Boksanje — Welterweight — 63.5 kg
Mirko Puzović

Boksanje — Superheaweight — 91 kg
Salim Azis

Rokoborba — prosti stil — 74 kg
Saban Sejdiu

Rokoborba — prosti stil — 100 kg
Josef Tertelja

Veslanje — Dvojci brez krmarja
Zoran Pančić in Milorad Stanulov

Košarka — moški

Nogomet

NEURADNA SREBRNA KOLAJNA:

Tenis — ženske posamezno
Sabrina Goleš

KAKO SO SE ODREZALI SLOVENC

Na olimpijskih igrah v Los Angelesu je v jugoslovanski športni reprezentanci 21 Slovencev in Slovenk. Poleg tekmovalcev pa je v celi reprezentanci od Slovencev bilo še 14 trenerjev, strokovnih delavcev, članov vodstev ter en sodnik. Skupaj torej 35 udeležencev, ki so prinesli nazaj v Slovenijo eno zlato in eno bronasto kolajno.

Iz ljubljanskega 'Dela' posnemamo tole oceno uspehov Slovencev:

V plavanju se niso uresničile želje, da bi brata Petriča prinesla domov vsaj eno kolajno. Na žalost oba brata sploh nista dosegla svojih najboljših rezultatov, s katerima sta se že nekajkrat odlikovala. Toda Darjanovo 6. mesto na 400 m je potrdilo, da je eden najboljših plavalcev na svetu v tej stroki. Pred Darjanom sta bila samo dva Evropejca.

Lidija Lapajne tudi ni zadovoljila s 16. mestom in preskokom 187 cm. Prepričana je bila, da bo dosegla 190 cm kar je bila norma za finale. Dejstvo pa je na žalost, da je ostala poslednja dva tedna brez trenerja in je vadila sama.

V judo je bil Leščak še najbližje kolajni. Smolo je imel, da so bili proti njemu sodniki, ki so ga po mnenju mnogih kar okradli za zmago. Navzlic temu je dosegel peto mesto. Očko bi se z več športne sreče in ugodnejšem razpletu morda prebil vsaj do boja za kolajno, a se je pred njim znašel evropski prvak. Zaradi dezorganiziranosti Judoistične zveze Jugoslavije pa tudi niso bili najbolje pripravljeni.

V streljanju je za Debevca 12. mesto najbrž največ kar lahko sedaj doseže. Glede na možnosti in razmere, na probleme s strelšči in orožjem je povsem izpolnil pričakovanja.

V kolesarjenju se je Ropret postavil na 7. mesto v posamični vožnji, kar nihče ni pričakoval. Pokazal je, da so bili kolesarji dobro pripravljeni.

V jadranju je Dušan Puh obljubljal 10. mesto, dosegel pa je 15., kar je objektivno še vedno dober rezultat. Za začetek je njegov nastop kar spodbuden za razvoj te panoge.

V košarki je nastopala Polona Dornik. Ni bila le članica reprezentance, temveč je prispevala bistven delež igri, še posebej je blestela na edini igri, ki so jo dobile in bila najboljša igralka.

V rokometu ima precej hudo konkurenco igralka Alenka Cuderman. Ima vso možnost, da bo ostala v reprezentanci,

kakršnega so navajeni na turnirjih, bi se Alojz Vlah vsekakor uvrstil med dvajseterico. Z Dušanom Mavcem sedaj sodi precej visoko in eden izmed njiju bi se lahko z normalnim nastopom uvrstil celo med osmerico.

OLIMPIJSKI JEZIK

Najtežji problem sožitja športnikov na olimpijskih igrah je bilo jezikovno sporazumevanje. Posebno s Kitajci, s katerimi bi se radi mnogi sprijateljili in obratno je veljalo tudi za Kitajce. Včasih je prišlo radi tega tudi do komičnih zapletljajev. Tako je na primer neki finski atlet povedal:

zlasti ker je še mlada in ima že precej skušenj. Za Pušnika pa je bilo že pri pripravi jasno, da je le tretji vratar a daleč najmlajši od vseh treh in je bil Los Angeles zanj dobra priprava za bodočo kariero.

Pri nogometu je Katanec pokazal, da spada med najboljše jugoslovanske nogometaše. Njegov delež v igri je bil velik in je s seboj lahko zadovoljen. Tudi Elsner je eden največjih talentov in ima dobro in izrazito igro v obrambi.

Konjenstvo, v katerem so Lipicanci tekmovali privrkat, je bila zanje velika skušnjava, čeprav niso dosegli kar so obetali. S tremi konji ne bi smeli iti na igre. Če bi imeli štiri bi lahko poskočevali konja lahko zamenjali in uspeh bi bil boljši. Tudi olimpijsko vzdušje, 35.000 gledalcev na stadionu je moralo imeti nanje velik vpliv. Pomembno pa je, da so se lipicanci in njihovi jahači vključili v družino olimpijskih športov. Sedanji rezultati kažejo, da bodo v bodoče lahko uspešno nastopali.

Na splošno so slovenski športniki zadovoljivo nastopali, saj so dosegli celo vrsto uvrstitev med 10. in 15. mesto.

PRVA KOLAJNA

Za Jugoslavijo je dobil prvo kolajno na 23. letnih olimpijskih igrah v rokoborbi grško-rimskega sloga v kategoriji nad 100 kg Refik Memišević. To je bila bronasta kolajna. Lahko pa bi zavojeval celo srebrno ali zlato, ako bi se bil resneje lotil zmagovalca v tej kategoriji Američana Jeffreya Blatnicka.

Za bron se je boril z romunskim tekmovalcem Victorjem Dolipschijem, ki je vagal 155 kg, medtem ko je Memišević težak le 105 kg. Pravega boja ni bilo. Tekmovalca sta potiskala in vlekla drug drugega, namesto, da bi se borila. Romun je bil tako pasiven, da so ga sodniki že v prvi rundi dvakrat opomnili, in so ga nato pred iztekom drugega kroga diskvalificirali in proglasili Memiševića za zmagovalca. Ta je potem sam priznal, da se je v začetku turnirja preveč ravnodušno lotil Amerikanca Blatnicka in tako zamudil izjemno priložnost za zlato kolajno.

Refik Memišević je tako za Jugoslavijo osvojil že deseto rokoborsko medaljo na olimpijskih igrah. Rodil se je 14. maja 1956 v Bačkem Novem selu. Rokoborsko kariero je začel pri novosadski Vojvodini, kasneje je prestopil v subotinski Špartak. Doslej je bil šestkrat državni prvak, enkrat balkanski prvak, dvakrat sredozemski prvak, enkrat svetovni prvak in dvakrat svetovni podprvak. V Moskvi pred štirimi leti je zasedel četrto mesto.

"Med vožnjo na trening v olimpijski vasi je voznik naglo zavrl, kitajski športnik ki je sedel poleg mene, pa me je polil s sokom. Poskušal se mi je opravičiti, a ga nisem prav nič razumel. Potem se mi je vljudo poklonil. Ker tudi sam nisem vedel, kaj naj mu rečem, sem se tudi jaz poklonil. In tako sva se klanjala drug drugemu, dokler nismo prišli na stadion."

Najboljša iz Jugoslavije — zlata in srebrna medalja — kanu v dvojcu
Matija Ljubek in Mirko Nišević

LIPICANCI

Mnogo zanimanja je zbudil v slovenski javnosti prvi nastop lipicanskih konjev na olimpijadi v Los Angelesu.

Ekipa je na moštvenem tekmovanju le zbrala v v dresuri v nalogi "Grand Prix 3.927 točk, kar je zadostovalo za deseto, predzadnje mesto.

Zlata kolajna je pripadla ZR Nemčiji, srebrna Švedski in bronasta Švici.

Drugi dan je med posamezniki še vedno nastopal Dušan Mavec, ki pa tudi ni zbral načrtovanega števila točk, ki je bil 1550; Sodniki so mu odmerili le

1496 točk. Dan poprej pa je Lah zasedel 15. mesto, Mavec 19. mesto in Stojan Moderc 31. mesto.

Vodja lipicanske ekipe Andrej Franič je dejal po igrah, da so bili očitno preveč optimistični in da je bila to zanje izkušnja velike vrednosti.

Lipički jahači so spoznali, da bodo morali načrte za naprej spremeniti. Predvsem na tako velika tekmovanja ne morejo odhajati samo s tremi konji, ali dovoliti, da ostanejo brez prave rezerve.

Lahovo 15. mesto je po domačih sodbah z ozirom na tekmovalne okoliščine uspeh. Na evropski tekmi ob sojenju,

PROSLAVA 30 LET S.D.M.

10. — 11. NOVEMBRA 1984 — ELTHAM

Kozamurnik

45. Vsa pobita je stala družina kmalu nato pred avtomobilom. Umazana voda je kapala skozi vse razpoke. Najhuje pa je bilo to, da so bile lepe blazine vse prežgane in posmoje-ne, polne lukenj in črnih peg.

46. Gospod Kozamurnik tega ni mogel gla-dati. Obupan je tekal po kovačnici. "Oh, oh, kaj moram doživeti na stare dni!" Obrisal si je čelo in malodušno sedel na nakovalu.

47. Toda - o groza! Revež ni videl, na nakovalu žareče železne palice. "Pomagajte! Pomagajte! Joj! Jav! Moje hlače!" je zarjul in planil kvšku.

48. Kakor brez uma je začel begati po kovač-nici, ki se je polnila z oblaki dima, ki so uha-jali iz njegovih hlač. Nuža je dirjal za njim in hitel s svojo coklo ugasiti požar. To bolečin sicer ni zmanjšalo, a namen je bil vendarle dober in hvalevreden.

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL - CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo - mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. -
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens - Vanity Units - Wardrobes - Book shelves

Ce gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

AUSTRALIAN PAPERS-

-ZBORNIK IZ SLOVENIJE
Prof. Jože Ftičar:

Drugi sestavek je napisala Jerneja Petrič z ljubljanske univerze. V svoji študiji književost slovenskih izseljencev v Avstraliji ceni število slovenskih priseljencev na približno 10-30 tisoč. (Točnega števila do sedaj še nikomur ni bilo mogoče ugotoviti, ker nas avstralske imigracijske oblasti vodijo kot Jugoslovani. Op.ur.). Slovenci so se začeli množično izseljevati na to celino razme-roma pozno, šele po 2. vojni, predvsem iz političnih pobud. Asimilacijski proces je bil pri Slovencih zelo hiter, najhitre-je so se vraščali v tujerodno družbo, za formalno pridobitev državljanstva so bili godni že po 5 letih. Kljub močni asimila-ciji pa imajo Slovenci v Avstraliji svoje časopise, revije, radijske programe, pev-ska in dramska društva, folklorne skupi-ne in podobno. Tudi Petričeva našteva slovenske književne ustvarjalce v novi domovini, pravi pa, da jih ni veliko in poleg naštetih omenja še Franka Mlakarja, ameriškega Slovenca, ki se je preselil v Avstralijo. Zanj trdi, da je e-dini med pesniki doživel kritičen odmev mimo svoje etnične skupine. Umetniška vrednost literarnih del, napisanih v Avstraliji, navadno ne dosega ravni tovrstnih del v matični domovini. Avto-rica se spušča v analizo književnega snovanja posameznih slovenskih piscev na avstralskih tleh, posebno ženskih predstavnic lepe umetnosti. Na splošno trdi, da "slovenska književnost v Av-straliji nima korenin", izjema je že omenjeni Mlakar.

Colm Kiernan z univerze v Dublinu piše natančneje o priseljevanju v Avstra-lijo. Med vzroki za povečano priselje-vanje po 2. vojni navaja porast avstra-lskega gospodarstva in težnjo po manj-ši odvisnosti od Velike Britanije. Od-klar so jo začeli množično naseljevati, je Avstralija multinacionalna skupnost.

Član avstralske ambasade v Beogra-du Ian A. McArthur podaja Zgodovi-no naselitve jugoslovanskih in drugih evropskih priseljencev, oriše urade in službe, ki se ukvarjajo s priseljenci in na koncu našteje nekaj pomembnih jugo-slovanskih priseljencev ter označi nji-hov prispevek avstralski družbi. Ob tem razgrinja načelno politiko avstralske vlade ki spodbuja različnost v okviru kohezivne avstralske družbe.

Osnovne sociodemografske poteze jugoslovanskih priseljencev v Avstraliji razčlenjuje Vesna Mikačič s Centra za migracijske študije v Zagrebu. V svojem orisu podaja v kratkem zgodovino naselje-vanja te celine s konca 18. stoletja, ko se je pričela oblikovati avstralske druž-ba, od začetne probritanske politike priseljevanja 'belcev', do današnje etnične kompleksnosti. Posebej se pomudi pri opisu naselitvene zgodovine Južnih Slovanov v migracijskih valovih, to je s konca 19. stoletja dalje. Avtorica pov-darja, da so Jugoslovani tretja najštevil-nejša naseljitvena populacija (za Italijani in Grki), zaključuje pa z ugotovitvijo, da problematika jugoslovanskih naseljen-cev še ni raziskana.

Od tem obravnavanih v okviru jugo-slovansko-avstralskih kulturnih zvez velja omeniti še esej Janeza Stanonika z ljub-ljanske univerze o svetovni potnici in pisateljici Almi Maximiliani Karlin, po rodu iz Celja (1889-1950). Avtor na-šteje njena dela in poudari zlasti njene opise eksotičnih krajev, rastlinstva in ži-valskega sveta, kot tudi življenje domo-rodecev. Pri njej odkriva sentimentalni način pisanja, ki ga obvladuje tragična vizija sveta (askaže - pod vplivom ori-entalstva, zlasti budistične filozofije).

Kot slovenska in deloma srbohrvaška je obdelana v zborniku tudi makedonska književnost.

Od tem, tičočih se Avstralije in Jugoslavije, velja poudariti še sestavek piscev iz Canberre A.J. Grassbyja in Jo-vanke Sečaski-Noussair z naslovom Av-

stralija - multikulturna družba.

DRUGI RAZDELEK zbornika s te-matiko o evropsko avstralskih stikih zpolnjujejo prispevki avtorjev z drugih evropskih univerz.

V TRETJEM RAZDELKU se obdelu-je izključno avstralska književnost.

V RAZDELKU 4 pisci obravnavajo

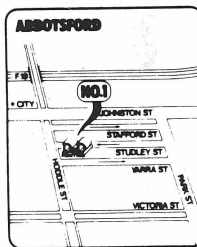
literaturo Patricia Whita, avstralskega Nobelovega nagrajenca.

5. DEL govori o položaju avstralskih študij v Evropi in zadnji

6. DEL pa zajema povzetke razprav v slovenščini.

V celem je zbornik bogato izhodi-šče slovensko-avstralskih književnih zvez.

D&D
PRINTING
Pty. Limited

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

ZA VSE TISKARSKÉ USLUGE
SE PRIPOROČATA
DRAGO - DANICA ZOREC

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733